

Nazwa przedmiotu: Propedeutyka muzyki współczesnej			
Jednostka prowadząca przedmiot: UMFC Filia w Białymstoku Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny, Edukacji Muzycznej i Wokalistyki			Ważne od roku akademickiego: 2025/2026
Kierunek: Instrumentalistyka		Specjalność: pedagogika instrumentalna	
Forma studiów: stacjonarne pierwszego stopnia		Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy
Forma zajęć: wykład	Język przedmiotu: polski	Rok/semestr: rok II / sem. III	Wymiar godzin: 30
Koordinator przedmiotu	Kierownik Katedry Pedagogiki Instrumentalnej		
Prowadzący zajęcia	dr hab. Weronika Ratusińska-Zamuszko		
Cele przedmiotu	Wprowadzenie do problematyki muzyki współczesnej, a zwłaszcza jej brzmieniowości i sposobów notacji, zapoznanie z merytoryczną stroną zagadnień związanych z historią form i stylów muzycznych. Przygotowanie instrumentalistów do wykonywania muzyki współczesnej.		
Wymagania wstępne	brak		
Kategorie efektów	Numer efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU	Numer efektu kier./spec.
Wiedza	1	posiada ogólną znajomość literatury muzycznej, elementów dzieła muzycznego i wzorców budowy formalnej utworów oraz zna podstawowy repertuar związany z kierunkiem studiów i własną specjalnością	K1_W01
	2	zna i rozumie podstawowe linie rozwojowe w historii muzyki, orientuje się w piśmiennictwie dotyczącym kierunku studiów, literaturę tę potrafi analizować i interpretować we właściwy sposób	K1_W02
	3	orientuje się w stylach muzycznych i związanych z nimi tradycjach wykonawczych	K1_W03
Umiejętności	4	Student wykazuje się umiejętnością świadomego zastosowania wiedzy dotyczącej elementów dzieła muzycznego i obowiązujących wzorców formalnych.	K1_U02
	5	jest przygotowany do współpracy z innymi muzykami w ramach prac i projektów, także o charakterze multidyscyplinarnym	K1_U05
Kompetencje społeczne	6	ma świadomość i rozumie potrzebę rozszerzania swojej wiedzy i doskonalenia własnych umiejętności przez całe życie	K1_K01
	7	Jest gotów do samodzielnego podejmowania niezależnych prac, wykazując się motywacją, umiejętnością organizacji pracy, a także zbierania, analizowania, wartościowania i interpretowania informacji, rozwijania idei i formułowania krytycznej argumentacji	K1_K02
	8	Student świadomie umie zaplanować swoją ścieżkę kariery zawodowej na podstawie zdobytych na studiach umiejętności i wiedzy, przestrzega etycznych aspektów związanych z pracą zawodową	K1_K06
TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU			Liczba godzin
<ol style="list-style-type: none"> Impresjonizm; skuteczne przełamanie systemu dur-moll; rewizja funkcji harmoniki w utworze, uniezależnienie melodyki od związków harmoniczných; barwowa rola akordyki; usamodzielnienie i ekspansja kolorystyki; Claude Debussy (<i>Preludia, Popołudnie Fauna, Światło księżycy</i>); Harmonia w stylu impresjonistycznym; Claude Debussy (<i>Morze, Peleas i Melizanda, Nokturny</i>); Indywidualność twórcza i warsztat orkiestrowy Maurycego Ravela (<i>Koncert fortepianowy G-dur, Dafnis i Chloe, Moja matka gęś, Zwierciadła, Rapsodia hiszpańska, Pawana</i>); Styl impresjonistyczny w zetknięciu z wątkami narodowymi na przykładzie twórczości Manuela de Falla (<i>Noce w ogrodach Hiszpanii, Czarodziejska mitość, Trójgłaniasty kapelusznik</i>); Muzyka programowa; Paul Dukas (<i>Uczeń czarnoksiężnika, Kwiat nieśmiertelności, Sonata fortepianowa es-moll</i>); Aleksander Skriabin – ekspresja języka muzycznego osiągnięta dzięki specyficznym skalom i akordom; muzyka jako przekaz filozoficzny (<i>Poemat ekstazy, Prometeusz – poemat ognia, III Symfonia</i>); Sergiusz Prokofiew – forma klasyczna punktem wyjścia dla poszukiwań harmoniczných i rytmiczných (<i>III Koncert fortepianowy, I Koncert skrzypcowy, Symfonia klasyczna</i>); Symfonia Dymitra Szostakowicza na przykładzie wybranych utworów (<i>V Symfonia, VII Symfonia,</i> 			30

<p>XIV Symfonia);</p> <p>9. Igor Strawiński – omówienie wybranych baletów z „rosyjskiego” okresu twórczości (<i>Ognisty Ptak, Pietruszka, Święto Wiosny</i>);</p> <p>10. Karol Szymanowski – specyfika języka muzycznego z uwzględnieniem cech przejętych z folkloru i orientalizmów; (<i>III Symfonia „Pieśń o nocy”, Stabat Mater, Mity</i>);</p> <p>11. Ofensywa neoklasycyzmu; Grupa Sześciu (Artur Honegger <i>Pacific 231, III Symfonia „Liturgiczna”, Francis Poulenc Stabat Mater, Georges Auric Trio na obój, klarnet i fagot, Germaine Tailleferre Arabeska na klarnet i fortepian, Louis Durey Trzy poematy Petroniusza</i>);</p> <p>12. Béla Bartók – twórczość o charakterze dydaktycznym (<i>Mikrokosmos</i>) i powstała w oparciu o bałkanizmy (<i>Suita taneczna, Muzyka na instrumenty strunowe, perkusję i czeleste</i>);</p> <p>Treści programowe wzajemnie się przenikają, a większość z nich jest obecna na każdym etapie kształcenia</p>	
--	--

Metody kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. wykład problemowy 2. wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień 3. praca z tekstem nutowym i dyskusja 4. prezentacja nagrań CD i DVD
--------------------	--

Metody weryfikacji efektów uczenia się	Metoda	Numer efektu uczenia
	1. kolokwium pisemne – test wielokrotnego wyboru	1,2,3,4,5,6,7,8

KORELACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI

Numer efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1	4,6,7,8	2,3,4	1
2	1,3,4,9	1,3	1
3	1,3,10	1,3,4	1
4	3,5,6,9	2,3,4	1
5	5,7,10	1,3	1
6	2,4,7,8	2,3	1
7	1,4,9	1,3,4	1
8	3,6,7,8	2,3,4	1

Warunki zaliczenia	<p>Forma zaliczenia: Semestr III – kolokwium</p> <p>Ocenie podlega rozwiązany przez studenta test wielokrotnego wyboru z możliwością fakultatywnego rozpoznania przykładów muzycznych towarzyszących wybranym pytaniom. Pytania dotyczą znajomości twórczości i cech języka muzycznego wybranych kompozytorów oraz znajomości terminologii muzycznej i technik wykonawczych adekwatnych dla określonych stylów i gatunków muzycznych.</p> <p>Warunki zaliczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczestnictwo w wykładach • osiągnięcie wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości >50%) <p>Skala ocen: A+/celujący 24-25 pkt. A/bardzo dobry 21-23 pkt. B/dobry plus 19-20 pkt. C/dobry 16-18 pkt. D/dostateczny plus 13-15 pkt. E/dostateczny 10-12 pkt. F/niedostateczny 0-9 pkt.</p>
---------------------------	---

Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
ECTS	-	-	-	-	-	2
Liczba godzin w tyg.	-	-	-	-	-	2
Rodzaj zaliczenia	-	-	-	-	-	egzamin

Literatura podstawowa

Krzysztof Baculewski: *Polska twórczość kompozytorska 1945-1984*, wyd. I, PWM 1987
 Józef Chomiński: *Historia muzyki*, PWM 1990
 Edison Denisow: *Wariacje op. 27 na fortepian Antona Weberna*, Res Facta nr 6

Tadeusz Kaczyński: *Rozmowy z Witoldem Lutosławskim*, PWM 1972
 Witold Lutosławski: *O roli elementu przypadku w technice komponowania*, Res Facta nr 7
 Charles Bodman Rae: *Muzyka Lutosławskiego*, PWN 1996
 Luigi Rognoni: *Wiedeńska szkoła muzyczna*, PWM 1978
 Witold Rudziński: *O muzyce przy głośniku*, PWM 1975
 Hans Heinz Stuckenschmidt: *Schönberg*, PWM 1987
 Bogusław Schaeffer: *Klasycy dodekafonii*, PWM 1964
 Bogusław Schaeffer: *Nowa muzyka. Problemy współczesnej techniki kompozytorskiej*, PWM 1969
 Bogusław Schaeffer: *Dźwięki i znaki*, PWN 1969
 Arnold Schönberg: *Moja ewolucja. Trzy listy*, Res Facta nr 6
 Zbigniew Skowron: *Nowa muzyka amerykańska*. Kraków (Musica Iagellonica) 1995
 Anton Webern: *Droga do nowej muzyki*, Res Facta nr 6
 Stefan Jarociński: *Orfeusz na rozdrożu. Eseje o muzyce i muzykach XX wieku*, Kraków 1983
 Bogusław Schaeffer: *Nowa Muzyka. Problemy współczesnej techniki kompozytorskiej*, PWM 1969
 Bogusław Schaeffer: *Mały informator muzyki XX wieku*, PWM 1975
 Jerzy Kutnik: *John Cage, przypadek paradoksalny*. Wydawnictwo Folium, Lublin 1993
 Anton Webern: *Droga do komponowania za pomocą dwunastu dźwięków*, Res Facta nr 1

Literatura uzupełniająca

Tadeusz Zieliński: *Style, kierunki i twórcy muzyki XX wieku*, PWM 1972
 Adrian Thomas: *Górecki*, PWM 1998

KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA

Zajęcia dydaktyczne	30	Przygotowanie się do prezentacji / koncertu	0
Przygotowanie się do zajęć	5	Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10
Praca własna z literaturą	10	Inne	0
Konsultacje	5		
Łączny nakład pracy w godzinach	60	Łączna liczba ECTS	2

Możliwości kariery zawodowej

W zależności od ukończonej specjalności możliwość zatrudnienia jako instrumentalista specjalizujący się w wykonawstwie repertuaru z zakresu drugiej połowy XX wieku.